

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів

галузі знань:	спеціальності:	освітньо-професійної програми:
01 – Освіта	012-дошкільна освіта	дошкільна освіта
	013-початкова освіта	початкова освіта
	017 – фізична культура і спорт	фізичне виховання
06 – Журналістика	061 – журналістика	видавнича справа та редагування
07- Управління та адміністрування	071 – облік і оподаткування	бухгалтерський облік
	072 – фінанси, банківська справа та страхування	фінанси і кредит
	073 – менеджмент	організація виробництва
08 – Право	081 – право	правознавство
12 – Інформаційні технології	121 – інженерія програмного забезпечення	розробка програмного забезпечення
23 – Соціальна робота	231 – соціальна робота	соціальна робота
	231 – соціальна робота	соціальна педагогіка
24 – Сфера обслуговування	242 - туризм	туристичне обслуговування

Укладач: Олена ВЕРХОВСЬКА

Обговорено та ухвалено на засіданні циклової комісії соціальної роботи, педагогіки та адвокатури
Протокол № 1 від «28» серпня 2024

Голова ЦК Олена МАЛОВІЧКО
(підпис) (ім'я, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «18» вересня 2024
Заступник директора з НМР

 Альона ХОДАКОВСЬКА
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма здобуття освіти			
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 01 освіта / педагогіка 06 журналістика 07 управління та адміністрування 08 право 12 інформаційні технології 23 соціальна робота 24 сфера обслуговування	вибіркова			
Розділів – 3	Спеціальність 012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта 017 Фізична культура і спорт 061 Журналістика 071 Облік і оподаткування 072 Фінанси, банківська справа та страхування 073 Менеджмент 081 Право 121 Інженерія програмного забезпечення 231 Соціальна робота 242 Туризм	Рік підготовки: 3			
Загальна кількість годин - 90		6 -й	Лекції		
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – <u>30</u> год	Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта» «Початкова освіта» «Фізичне виховання» «Видавнича справа та редагування» «Бухгалтерський облік» «Фінанси і кредит» «Організація виробництва» «Правознавство» «Розробка програмного забезпечення» «Соціальна робота» «Соціальна педагогіка» «Туристичне обслуговування»	14 год.			Лабораторні
		Практичні, семінарські			
		16 год.			
		год.	год.	Самостійна робота	
		Вид контролю: залік			
Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр		год.	60 год.		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання вибіркової дисципліни «Психологія конфлікту» є засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти базових знань з актуальних питань конфліктів та побудови продуктивних людських взаємовідносин, формування навичок розв'язання конфліктів як професійно-психологічних завдань.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Психологія конфлікту» є: ознайомити студентів з актуальними психологічними проблемами управління конфліктами; розкрити майбутнім фахівцям ефективну методологію вирішення завдань діагностування і прогнозування конфліктів та конфліктних ситуацій; оволодіння навичками попередження складних і проблемних ситуацій в напрямі їх ескалації у конфлікти.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми (програмні результати навчання) здобувачі освіти повинні набути **програмні компетентності (з ОПП):**

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальних та поведінкових наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність до міжособистісної взаємодії;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність створювати команду, мотивувати її членів та досягати спільних цілей;
- здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій, приймання обґрунтованих рішень;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми;
- здатність до самокритики і сприймання конструктивної критики;
- здатність до виявлення та вирішення проблем;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність діяти у відповідності до принципів академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності:

- здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки,

перетворення набуття освіти в процес, який триває протягом всього життя людини;

- здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації;
- здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці;
- здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами;
- здатність реалізовувати ефективні комунікації та навички взаємодії у професійній діяльності;
- здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички;
- здатність доводити власну думку до інших членів колективу;
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності;
- здатність дотримуватися прийнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах;
- здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

Програмні результати навчання

- здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань;
- розв'язувати типові задачі в професійній діяльності;
- застосовувати інформаційні ресурси та методики оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп;
- аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання;
- знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних задач;
- організовувати процес профілактики порушень поведінки, міжособистісних конфліктів, соціальних ризиків;
- демонструвати навички самостійної роботи, критики та самокритики, відкритості до нових знань.

Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальний курс «Психологія конфлікту» має взаємозв'язки з такими дисциплінами: «Основи філософських знань», «Психологія», «Конфліктологія», «Педагогіка».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні засади психології конфлікту. Конфлікти та конфліктна взаємодія

Тема 1. Психологія конфлікту як фундаментальна складова конфліктології

Поняття, класифікація та функції конфліктів. Конфліктологія – інтегративна галузь наукових знань про конфлікт. Об'єкт, предмет психології конфлікту. Взаємозв'язки психології конфлікту з психологічними дисциплінами.

Тема 2. Історія розвитку конфліктологічної думки

Передумови формування конфліктологічних ідей. Соціологічні теорії конфлікту. Психологічні теорії конфлікту. Розвиток конфліктологічної думки в Україні.

Тема 3. Структура та динаміка конфліктів

Психологічні складові структури конфлікту. Динаміка конфліктів.

Тема 4. Психологічні чинники виникнення конфліктів

Протиріччя як джерело конфліктів. Об'єктивні чинники виникнення конфліктів. Суб'єктивні чинники виникнення конфліктів.

Тема 5. Внутрішньоособистісний конфлікт

Поняття, особливості, види та основні причини внутрішньоособистісних конфліктів. Умови попередження, форми прояву і способи подолання внутрішніх конфліктів. Наслідки внутрішньоособистісних конфліктів.

Розділ 2. Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей. Психологія попередження та управління конфліктами

Тема 6. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти

Поняття, спільні риси, особливості, форми, класифікація та причини міжособистісних конфліктів. Управління міжособистісними конфліктами. Міжгруповий конфлікт і його особливості.

Тема 7. Сімейні конфлікти

Поняття, особливості, причини та класифікація сімейних конфліктів. Конфлікт «чоловік – дружина». Конфлікти у взаємовідносинах батьків і дітей. Попередження і розв'язання сімейних конфліктів.

Тема 8. Профілактика та вирішення конфліктів у сім'ях військовослужбовців після їх повернення з району ведення бойових дій

Аналіз стану конфліктності у сім'ях військовослужбовців після їх повернення з району ведення бойових дій. Алгоритм профілактики та вирішення конфліктів у сім'ях військовослужбовців після їх повернення з району ведення бойових дій. Поради військовослужбовцям та членам їх сімей щодо профілактики та вирішення сімейних конфліктів. Рекомендації для членів сімей учасників бойових дій

Тема 9. Психологічні конфлікти в організаціях та сферах управління

Види, основні джерела і причини виникнення конфліктів в організаціях та в сфері управління. Наслідки конфліктів в організації. Принципи та методи подолання конфліктів в організаціях та у сфері управління.

Розділ 3. Теорія і практика розв'язання конфліктів

Тема 10. Управління конфліктами

Процес управління конфліктами: сутність, умови і зміст. Психодіагностика і прогнозування конфліктів. Попередження і профілактика конфліктів.

Тема 11. Технологія попередження конфліктів

Технологія безконфліктного спілкування. Подолання конфліктів спілкування. Психологія взаємопорозуміння як психологічна основа попередження міжособистісних конфліктів. Психологічні шляхи зниження рівня конфліктності особистості.

Тема 12. Психологічні основи завершення та вирішення (розв'язання) конфліктів

Підходи, умови, фактори, форми і стратегії завершення та вирішення (розв'язання) конфліктів. Стиль поведінки учасників як умова і засіб вирішення конфлікту. Роль керівника при вирішенні конфлікту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усьо го	у тому числі			
л		с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Загальні засади психології конфлікту. Конфлікти та конфліктна взаємодія					
Тема 1. Психологія конфлікту як фундаментальна складова конфліктології	8	2	-	-	6
Тема 2. Історія розвитку конфліктологічної думки	8	2	-	-	6
Тема 3. Структура та динаміка конфліктів	10	2	2	-	6
Тема 4. Психологічні чинники виникнення конфліктів	10	2	2	-	6
Тема 5. Внутрішньоособистісний конфлікт	10	2	2	-	6
Разом за розділом 1.	46	10	6	-	30
Розділ 2. Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей. Психологія попередження та управління конфліктами					
Тема 6. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти	8	-	2	-	6
Тема 7. Сімейні конфлікти	5	-	2	-	3
Тема 8. Профілактика та вирішення	4	1	-	-	3

конфліктів у сім'ях військовослужбовців після їх повернення з району ведення бойових дій					
Тема 9. Психологічні конфлікти в організаціях та сферах управління	9	1	2	-	6
Разом за розділом 2.	26	2	6	-	18
Розділ 3. Теорія і практика розв'язання конфліктів					
Тема 10. Управління конфліктами	10	1	1	-	3
Тема 11. Технологія попередження конфліктів		1	1		3
Тема 12. Психологічні основи завершення та вирішення (розв'язання) конфліктів	8	-	2	-	6
Разом за розділом 3.	18	2	4	-	12
<i>Усього годин</i>	90	14	16	-	60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія конфлікту як фундаментальна складова конфліктології	2
2	Тема 2. Історія розвитку конфліктологічної думки	2
3	Тема 3. Структура та динаміка конфліктів	2
4	Тема 4. Психологічні чинники виникнення конфліктів	2
5	Тема 5. Внутрішньоособистісний конфлікт	2
6	Тема 8. Профілактика та вирішення конфліктів у сім'ях військовослужбовців після їх повернення з району ведення бойових дій	1
7	Тема 9. Психологічні конфлікти в організаціях та сферах управління	1
8	Тема 10. Управління конфліктами	1
9	Тема 11. Технологія попередження конфліктів	1
Разом		14

6. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Структура та динаміка конфліктів	2
2	Тема 4. Психологічні чинники виникнення конфліктів	2
3	Тема 5. Внутрішньоособистісний конфлікт	2
4	Тема 6. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти	2
5	Тема 7. Сімейні конфлікти	2
6	Тема 9. Психологічні конфлікти в організаціях та сферах управління	2
7	Тема 10. Управління конфліктами	1
8	Тема 11. Технологія попередження конфліктів	1
9	Тема 12. Психологічні основи завершення та вирішення (розв'язання) конфліктів	2
Разом		16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія конфлікту як фундаментальна складова конфліктології	6
2	Тема 2. Історія розвитку конфліктологічної думки	6
3	Тема 3. Структура та динаміка конфліктів	6
4	Тема 4. Психологічні чинники виникнення конфліктів	6
5	Тема 5. Внутрішньоособистісний конфлікт	6
6	Тема 6. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти	6
7	Тема 7. Сімейні конфлікти	3
8	Тема 8. Профілактика та вирішення конфліктів у сім'ях військовослужбовців після їх повернення з району ведення бойових дій	3
9	Тема 9. Психологічні конфлікти в організаціях та сферах управління	6
10	Тема 10. Управління конфліктами	3
11	Тема 11. Технологія попередження конфліктів	3
12	Тема 12. Психологічні основи завершення та вирішення (розв'язання) конфліктів	6
Разом		60

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання (ІНДЗ) з курсу «Психологія конфлікту» - це вид індивідуально-дослідної роботи фахового молодшого бакалавра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Індивідуальне завдання передбачає виконання на вибір студента певної форми:

- ІДЗ як самоосвіта – проходження навчального курсу в Інтернеті на одній із запропонованих платформ. Результат – сертифікат та творчий звіт. Оцінка 20 балів.
- написання фахової статті для сайту коледжу «Мої професійні лайфхаки щодо створення сприятливого психологічного клімату на підприємстві (в організації)» (20 балів);
- написання тез, статті, участь у «Молодій науці» (20 балів).

Неформальна / інформальна освіта

Однією з форм виконання індивідуального завдання з курсу «Психологія конфлікту» є проходження сертифікованого курсу на платформах: Prometheus <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>, Edera <https://ed-era.com/course/for-teachers/>, «На урок» <https://naurok.com.ua/webinar/>, ІППО [ІППО - Платформа курсів та вебінарів \(ippo.com.ua\)](https://ippo.com.ua). Максимальна кількість балів за успішно пройдений курс - 20 б.

Рекомендовані сертифіковані курси на платформах:

- Творчі техніки психо-емоційної стабілізації стану педагога. Методи сприяння на взаємодію з учасниками освітнього процесу [Творчі техніки психо-емоційної стабілізації стану педагога. Методи сприяння на взаємодію з учасниками освітнього процесу \(ippo.com.ua\)](https://ippo.com.ua)
- Психоемоційний самоконтроль педагога в стресових ситуаціях: практичний курс <https://ippo.com.ua/training/psihoemocijnij-samokontrol-pedagoga-v-stresovih-8090?inpoint=ippo.com.ua>
- Емоційний інтелект та профілактика професійного вигорання педагога під час воєнного стану <https://ippo.com.ua/training/emocijnij-intelekt-ta-profilaktika-profesijnogo-5760?inpoint=ippo.com.ua>
- Конфліктологічна компетентність. Особливості педагогічної взаємодії <https://ippo.com.ua/training/konfliktologicna-kompetentnist-osoblivosti-pedagogicnoi-vzaemodii-2620?inpoint=ippo.com.ua>
- Профілактика та підвищення стресостійкості вчителя, вихователя <https://ippo.com.ua/training/profilaktika-ta-pidvisenna-stresostijkosti-vcitela-2350?inpoint=ippo.com.ua>
- Культура спілкування. Вчимося виявляти провокації та протидіяти їм. Психологія позитивної комунікації на уроках. Випередження потенційно конфліктних ситуацій та їх профілактика <https://ruh.com.ua/training/kultura-spilkuвання-vcimos-viavlati-provokacii-7580?user=verhovskayaelena76@gmail.com&inpoint=ippo.com.ua>
- Протидія емоційному вигоранню. Скриня ресурсних вправ. Психологія <https://ruh.com.ua/training/protidia-emocijnomu-vigorannu-skrina-resursnih-6540?cat=LiDQn9GB0LjRhdC%2B0LvQvtCz0ZbRjw%3D%3D&user=verhovskayaelena76@gmail.com&inpoint=ippo.com.ua>
- Конфліктологія. Ненасильницьке спілкування вчитель-учні. Перетворення конфлікту у діалог <https://ruh.com.ua/training/konfliktologia-nenasilnicke-spilkuвання-vcitelucni-peretvorennja-4700?user=verhovskayaelena76@gmail.com&inpoint=ippo.com.ua>
- Комунікативна компетентність педагога <https://pifa.com.ua/training/komunikativna-kompetentnist-pedagoga-5480?user=verhovskayaelena76@gmail.com&inpoint=ippo.com.ua>
- [Перша психологічна допомога \(prometheus.org.ua\)](https://prometheus.org.ua)
- [Стрес-менеджмент для освітян \(prometheus.org.ua\)](https://prometheus.org.ua)
- [Психологія стресу та способи боротьби з ним \(prometheus.org.ua\)](https://prometheus.org.ua)
- [Базова психологічна самопомога в умовах війни»](https://prometheus.org.ua)
- [Протидія та попередження булінгу \(цькування\) в закладах освіти \(prometheus.org.ua\)](https://prometheus.org.ua)
- [Життєстійкість молоді в умовах криз https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3](https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3)
- Школа стійкості [EdEra – online education studio | Школа стійкості \(ed-era.com\)](https://edera.com)

- **Безпечний простір** [EdEra – online education studio | Безпечний простір \(ed-era.com\)](http://EdEra – online education studio | Безпечний простір (ed-era.com))

- **Протидія торгівлі людьми в Україні** [Протидія торгівлі людьми в Україні | EdEra \(ed-era.com\)](http://Протидія торгівлі людьми в Україні | EdEra (ed-era.com))

- **Реальні небезпеки віртуального світу: як захистити себе в мережі**
Вебінар: Реальні небезпеки віртуального світу: як захистити себе в мережі (naurok.com.ua)

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з освітнього компоненту «Психологія конфлікту».

Здобувач освіти може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 20 балів.

**Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання
(мах – 20 балів):**

Оцінка «відмінно» (16 – 20 балів):

- в роботі здобувач освіти самостійно обирає форму та тему ІНДЗ, творчо застосовує знання;
- виклад матеріалу логічний та послідовний з дотриманням методичних рекомендацій;
- обґрунтованість висновків;
- використання додаткових літературних джерел;
- відмінна якість оформлення з дотриманням методичних рекомендацій.

Оцінка «добре» (11 – 15 балів):

- в роботі здобувач освіти самостійно обирає форму та тему ІНДЗ, репродуктивно застосовує знання;
- виклад матеріалу логічний та послідовний з дотриманням методичних рекомендацій;
- неповне обґрунтування висновків;
- добра якість оформлення з незначним порушенням методичних рекомендацій.

Оцінка «задовільно» (6 – 10 балів):

- механічність, фрагментарність викладу матеріалу;
- порушення логіки та послідовності подання інформації;
- недостатня самостійність мислення;
- задовільна якість оформлення із значним порушенням методичних рекомендацій.

Оцінка «незадовільно» (0 – 5):

- фрагментарність подання інформації;
- неповне висвітлення матеріалу;
- незадовільна якість оформлення із значним порушенням методичних рекомендацій.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань			Самостійна робота інд. завд.	Залік	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)	Модульна атестація № 2 (30 балів)				
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3			
30	15	15	20	20	100

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів, з яких:

- 30 – за теоретичні знання (доповіді на практичних заняттях, проходження поточного електронного тестування);
- 30 – за практичні вміння (проведення діагностичних процедур на практичних заняттях, виконання і презентація науково-дослідного завдання).

Допуск до підсумкового контролю складає 60 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю складає 20 балів, з яких:

20 балів – за теоретичні знання та практичні вміння (підсумкове тестування).

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1.	Виконання індивідуального науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять.</i>	1	20	20
2.	Виконання завдання самостійної творчої роботи. <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять.</i>	3	1	3
3.	Презентація й обговорення самостійного творчого завдання на практичному / семінарському занятті.	7	1	7
5.	Самостійне проходження електронного тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 1. <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення лекційного заняття з останньої теми Розділу 1.</i>	5	5	25
6.	Самостійне проходження електронного тестування за результатами вивчення матеріалу Розділів 2 і 3. <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення лекційного заняття з останньої теми Розділів 2 і 3.</i>	5	5	25

7.	Підсумковий контроль – залік	Підсумкове самостійне електронне тестування за результатами вивчення курсу у повному обсязі. <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня заліку за розкладом).</i>	1	10	10
		Відповідь на залікове питання для перевірки якості засвоєння матеріалу курсу. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>		10	10
Усього			22		100

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

Оцінка «відмінно» (1 бал):

- свідоме, правильне, глибоке й повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу;
- виклад матеріалу впевнений, логічний, лаконічний, аргументований;
- уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження;
- самостійне, творче застосування знань.

Оцінка «добре» (0,5 – 0,9 балів):

- свідоме з незначними помилками та прогалинами засвоєння програмного матеріалу, які студент спроможний виправити після зауважень або за допомогою викладача;
- самостійне репродуктивне застосування знань;
- деякі порушення логіки та послідовності відповіді.

Оцінка «задовільно» (0,3 – 0,4 бали):

- механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу із великими прогалинами;
- порушення логіки та послідовності відповіді, недостатня самостійність мислення;
- репродуктивне застосування знань за вказівками викладача.

Оцінка «незадовільно» (0 – 0,2 балів):

- відсутність знань, умінь та навичок;
- несвідоме, механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами;
- відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

90 – 100 (відмінно) – здобувач фахової передвищої освіти виявляє особливі творчі здібності з підготовки завдань з «Психології конфлікту», вміє самостійно здобувати знання та використовувати їх відповідно до спеціальності. Знання застосовуються при вирішенні практичних ситуацій, пропонуються декілька варіантів розв'язання педагогічних ситуацій та аргументування їх. Практичні завдання виконано в повному обсязі. Демонструє повний обсяг знань тематики навчальної програми.

85 – 89 (дуже добре) – здобувач фахової передвищої освіти вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу з навчальної дисципліни. Практичні завдання виконано на 90 %.

75 – 84 (добре) – здобувач фахової передвищої освіти вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача. Практичні завдання виконано на 80 %.

70 – 74 (задовільно) – здобувач фахової передвищої освіти здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень. Практичні завдання виконано на 70%.

60 – 69 (достатньо) – здобувач фахової передвищої освіти може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал,

порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки. Практичні завдання виконано на 60%. Практичні завдання виконано на 60%.

35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання) – здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом з навчальної дисципліни на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні. Практичні завдання виконано на 50%.

1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом) - здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Завдання та практичні роботи не виконано.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Ануфрієва Н.М. Психологія конфлікту: Навч. Посібн. – К.: Інститут післядипломної освіти КНУ, 2015. – 101 с.
2. Березовська Л.І. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник /Л.І. Березовська, О.С. Юрков. - Мукачево: МДУ, 2016. - 201 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/738/1/Юрков%20О.С.%20Психологія%20конфлікту.%20Посібник.pdf>
2. Ващенко І.В. та ін. Загальна конфліктологія: Навч. Посібн./ Заг. ред. І.В. Ващенко, С.П. Гіренка. – 2-ге вид. – Х.: Оригінал, 2015. – 384 с.
1. Долинська Л.В. Психологія конфлікту: навч. посіб. / Л.В. Долинська, Л.П. Матяш – Заяц. – К.: Каравела, 2017. – 304 с.
2. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: навч. посіб. / Тетяна Вікторівна Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 456 с.
3. Калаур С.М. Соціальна конфліктологія: навч. посіб. / С.М. Калаур, З.З. Фалинська. – Тернопіль: Астон. 2018. – 360 с.
4. Конфліктологія / [Гребеньков Г.В., Ковальова І.І., Краснонос Ю.М. та ін]; під ред. Г.В. Гребенькова. – Львів: «Магнолія 2006», 2019. – 229 с.
5. Ложкін Г.В. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навч. посіб. / Г.В. Ложкін, Н.І. Пов'якель. – К.: ВД «Професіонал», 2016. – 416 с.
6. Ложкін Г.В. Практична психологія конфлікту: навч. посіб. / Г.В. Ложкін, Н.І. Пов'якель. – К.: МАУП, 2019. – 256 с.
7. Профілактики та вирішення конфліктів у сім'ях військовослужбовців : методичний посібник. – К: НДЦ ГП ЗС України, 2023. – 115 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2023/06/Конфлікти-в-сім'ях-1.pdf>
8. Психологія конфлікту: Навчально-методичний посібник для підготовки магістрів усіх форм навчання/ В.Ф.Орлов, О.М.Отіч, О.О.Фурса. – К.: ДЕДУТ, 2008. – 422 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://epkmoodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/125540/mod_resource/content/1/конфліктологія_кінцевий_варіант._О_М_Отіч_doc.pdf

Додаткова:

1. Джелалі В.О. Психологія вирішення конфліктів: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В.О. Джелалі. – Х. – К., 2016. – 320 с.
2. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу: навч. посіб./ В.В. Москаленко. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 448 с.
3. Москаленко В.В. Соціальна психологія: підр. вид. 2-ге, випр. та допов. / В.В. Москаленко. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 688 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: посіб. / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – К.: Академвидав, 2013. – 568 с.

5. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: навч. посіб. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К.: Академвидав, 2015. – 448 с.
6. Пірен М.І. Основи конфліктології: навч. посіб. – 2-е вид. / М.І. Пірен. – К.: КВГІ, 2018. – 204 с.
7. Приходько Ю.О. Психологічний словник-довідник: навч. посіб./ Ю.О.Приходько, В.І. Юрченко. – К.: Каравелла, 2016. – 328 с.
8. Скібіцька Л.І. Конфліктологія: навч. посіб. / Л.І. Скібіцька. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 384 с.
9. Словник – довідник термінів з к конфліктології / [М.І. Пірен, Г.В. Ложкін] під ред.. М.І. Пірен. – Чернівці – Київ, 2017.
10. Собченко О.М. Психологія впливу: навч. посіб./ О.М. Собченко. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 158 с.

Інформаційні ресурси

1.Посилання на курс «Психологія конфлікту» в системі електронного забезпечення навчання Moodle:

<https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=801>

2.Навчальні матеріали онлайн

Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>

Каталог курсів на платформі Prometheus <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>

Українські підручники онлайн: <http://pidruchniki.ws/>

